İSTANBUL, KÜRESEL TEKNOLOJİ DEVLERİNİN YENİ CAZİBE MERKEZİ OLUYOR

Google'ın Öncülüğünde Başlayan Dijital Sıçrama, Tesla ve Amazon'u da İstanbul'a Çekiyor

Istanbul as an Emerging Magnet for Global Technology Giants: The Digital Leap Led by Google and the Growing Interest of Amazon and Tesla

Derleme Makale / Review Article

Taner Çıtak
taner.citak@ddsgd.org
Dijital Dönüşüm ve Siber Güvenlik Derneği

İstanbul • hiper ölçekli veri merkezi • bulut bölgesi • doğrudan yabancı yatırım • veri yerelleştirme • yapay zekâ altyapısı

ÖZET

Türkiye, 2025 yılının son çeyreğinden itibaren küresel teknoloji şirketlerinin altyapı yatırımları bakımından görünürlüğü artan bir ülke konumuna gelmiştir. Google Cloud ile Turkcell arasında Kasım 2025'te açıklanan ve toplam üç milyar ABD doları büyüklüğündeki hiper ölçekli veri merkezi mutabakatı, Uber'in İstanbul'da kuracağını duyurduğu iki yüz milyon dolarlık teknoloji geliştirme merkezi ve Amazon Web Services'in Mayıs 2026'da İstanbul'da devreye aldığı yerel bölge (Local Zone) altyapısı, kamuoyunda 'İstanbul'un yeni bir cazibe merkezi hâline geldiği' yönünde güçlü bir algı oluşturmuştur. Bu derleme, söz konusu algının hangi ölçüde doğrulanabilir verilere dayandığını, yurt içi ve yurt dışı basında yer alan açıklamalar ile kurumsal duyurular üzerinden incelemektedir. Çalışmada yatırımlar; imzalanmış taahhüt, faaliyete geçmiş altyapı ve henüz beklenti düzeyinde kalan girişim olmak üzere üç kategoride ayrıştırılmış; hiper ölçekli bulut bölgesi, yerel bölge ve kenar düğümü arasındaki teknik farklar açıklanmıştır. İnceleme, Google–Turkcell yatırımının ilk aşamasının İstanbul'da değil Ankara Başkent Organize Sanayi Bölgesi'nde planlandığını, Amazon'un İstanbul adımının tam bir bölge değil sınırlı kapsamlı bir yerel bölge olduğunu ve Tesla'ya ilişkin üretim yatırımının hâlen bağlayıcı bir karara bağlanmadığını ortaya koymaktadır. Buna karşılık İstanbul'un girişim ekosistemi sıralamalarındaki yükselişi, veri yerelleştirme mevzuatının yarattığı zorunluluk, İstanbul Finans Merkezi ve HIT-30 teşvikleri ile mühendislik iş gücü maliyeti, şehrin çekim gücünü besleyen somut etkenler olarak öne çıkmaktadır. Çalışma, enerji şebekesi kapasitesi, dijital egemenlik–bağımlılık ikilemi ve duyuru ile gerçekleşme arasındaki makas gibi kısıtları da tartışarak dengeli bir tablo sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İstanbul, hiper ölçekli veri merkezi, bulut bölgesi, AWS Local Zone, Google Cloud, Turkcell, doğrudan yabancı yatırım, veri yerelleştirme, yapay zekâ altyapısı, teknoloji ekosistemi, İstanbul Finans Merkezi, HIT-30*

ABSTRACT

Since the final quarter of 2025, Türkiye has become increasingly visible as a destination for infrastructure investment by global technology companies. The hyperscale data centre memorandum between Google Cloud and Turkcell announced in November 2025, with a combined value of three billion US dollars, Uber's declared two hundred million dollar technology development centre in Istanbul, and the Local Zone infrastructure that Amazon Web Services brought into service in Istanbul in May 2026 have together produced a strong public perception that Istanbul is emerging as a new magnet for global technology. This review examines the extent to which that perception rests on verifiable evidence, drawing on domestic and international press coverage together with corporate announcements. Investments are separated into three categories: signed commitments, operational infrastructure, and initiatives that remain at the level of expectation. The technical distinctions between a hyperscale cloud region, a local zone and an edge node are also clarified. The analysis shows that the first phase of the Google–Turkcell investment is planned not for Istanbul but for the Başkent Organised Industrial Zone in Ankara, that Amazon's Istanbul step is a limited-scope local zone rather than a full region, and that no binding decision has yet been taken regarding a Tesla manufacturing investment. Conversely, Istanbul's rise in startup ecosystem rankings, the obligations created by data localisation rules, the incentives offered through the Istanbul Financial Centre and the HIT-30 programme, and the cost of engineering labour stand out as concrete drivers of the city's appeal. The study also discusses constraints such as electricity grid capacity, the digital sovereignty–dependency dilemma, and the gap between announcement and realisation.

Keywords: *Istanbul, hyperscale data centre, cloud region, AWS Local Zone, Google Cloud, Turkcell, foreign direct investment, data localisation, artificial intelligence infrastructure, technology ecosystem, Istanbul Financial Centre, HIT-30*

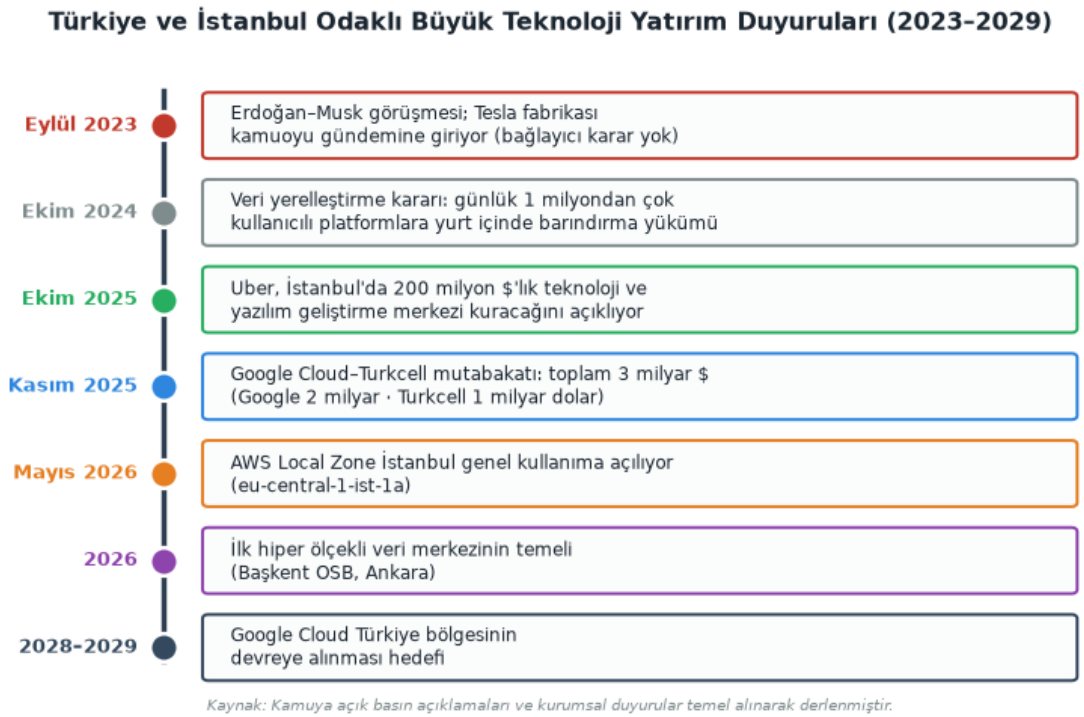
1. Giriş

Bir kentin küresel teknoloji sermayesi için 'cazibe merkezi' hâline gelip gelmediği, tek bir duyuruyla değil; birbirini izleyen, farklı şirketlerden gelen ve birbirini besleyen yatırım kararlarının oluşturduğu bir örüntüyle anlaşılır. Türkiye açısından 2025 yılının sonbaharı ile 2026 yılının ilk yarısı, tam da böyle bir örüntünün ilk işaretlerinin görüldüğü bir dönem olmuştur. Kasım 2025'te Google Cloud ile Turkcell arasında imzalanan ve toplam üç milyar ABD doları büyüklüğü açıklanan hiper ölçekli veri merkezi mutabakatı (Bloomberg HT, 2025), Ekim 2025'te Uber'in İstanbul'da iki yüz milyon dolarlık teknoloji geliştirme merkezi kuracağını duyurması (Webrazzi, 2025) ve Mayıs 2026'da Amazon Web Services'in İstanbul yerel bölgesini genel kullanıma açması (Amazon Web Services, 2026a), birbirinden bağımsız üç şirketin kısa bir zaman aralığında aynı coğrafyaya yönelmesi anlamına gelmektedir.

Bu üç gelişme, yurt içi basında büyük ölçüde 'Türkiye'nin dijital sıçraması' başlığı altında ele alınmış; kimi haber metinlerinde Tesla'nın da bu dalganın bir parçası olarak İstanbul'a yöneldiği ileri sürülmüştür. Ancak bir derleme çalışmasının görevi, kamuoyunda dolaşan başlıkları tekrarlamak değil, bu başlıkların altındaki belgeyi, tutarı, konumu ve takvimi ayrıştırmaktır. Nitekim yakından bakıldığında, aynı haber akışı içinde birbirinden nitelik olarak çok farklı üç tür olgunun yan yana konulduğu görülmektedir: (i) imzalanmış fakat henüz inşa edilmemiş bir altyapı taahhüdü, (ii) fiilen devreye alınmış ancak kapsamı sınırlı bir bulut hizmeti ve (iii) yıllardır tekrarlanan, hiçbir aşamada bağlayıcı bir karara dönüşmemiş bir üretim yatırımı beklentisi.

Bu makale, bilimsel bir araştırma çalışması değil; kamuya açık basın kaynakları, kurumsal duyurular ve resmî açıklamalar üzerinden hazırlanmış bilgilendirme amaçlı bir derlemedir. Amaç, okuyucuya İstanbul'un teknoloji yatırımları bakımından nerede durduğuna ilişkin ölçülü ve doğrulanabilir bir çerçeve sunmaktır. Metin boyunca her önemli sayısal veri, kaynağıyla birlikte verilmiş; duyuru düzeyinde kalan hususlar ile fiilen gerçekleşmiş olanlar özenle ayrı tutulmuştur.

Makalenin geri kalanı şu şekilde düzenlenmiştir. İkinci bölümde, tartışmanın teknik zeminini oluşturan kavramlar -- hiper ölçekli bölge, yerel bölge ve kenar düğümü -- açıklanmaktadır. Üçüncü bölüm Google–Turkcell anlaşmasını, dördüncü bölüm Amazon Web Services'in İstanbul adımını, beşinci bölüm ise Tesla'ya ilişkin iddiaların kronolojisini ele almaktadır. Altıncı bölümde İstanbul'u öne çıkaran yapısal etkenler, yedinci bölümde düzenleyici çerçeve ve teşvik mimarisi incelenmekte; sekizinci bölümde Uber örneği bir model olarak tartışılmaktadır. Dokuzuncu bölüm kısıt ve riskleri, onuncu bölüm yabancı basının değerlendirmelerini aktarmakta; on birinci bölüm ise genel bir değerlendirmeyle çalışmayı sonuçlandırmaktadır.

Şekil 1. Türkiye ve İstanbul Odaklı Büyük Teknoloji Yatırım Duyurularının Zaman Çizelgesi (2026)

2. Kavramsal Çerçeve: "Yatırım" Denilen Şey Tam Olarak Nedir?

Teknoloji devlerinin bir ülkeye 'geldiği' yönündeki haberlerin çoğu, aslında birbirinden çok farklı büyüklükteki adımları aynı kelimeyle tanımlamaktadır. Bir içerik dağıtım düğümünün açılması ile milyar dolarlık bir hiper ölçekli veri merkezinin kurulması arasındaki fark, hem yatırım tutarı hem istihdam hem de ülkenin teknolojik kapasitesine katkı bakımından birkaç büyüklük mertebesine ulaşmaktadır. Bu nedenle, İstanbul'a ilişkin iddiaları değerlendirebilmek için önce terimlerin yerli yerine oturtulması gerekir.

2.1. Hiper Ölçekli Bölge (Hyperscale Region)

Bulut hizmet sağlayıcılarının en üst katmanı, **bölge** (Region) olarak adlandırılır. Bir bölge, birbirinden fiziksel olarak ayrı, bağımsız enerji ve soğutma altyapısına sahip en az üç **erişilebilirlik bölgesinden** (Availability Zone -- AZ) oluşur. Bu mimari, bir tesiste yaşanacak kesintinin hizmetin tamamını durdurmamasını sağlar. Bölgeler, sağlayıcının hizmet kataloğunun tamamına yakınını -- yapay zekâ modeli eğitimi için gereken hızlandırıcı kümeleri de dâhil olmak üzere -- barındırır. Tipik yatırım büyüklüğü milyar dolar mertebesindedir ve inşa süresi genellikle üç ilâ beş yıl arasında değişir.

2.2. Yerel Bölge (Local Zone)

Yerel bölge, ana bölgenin bir uzantısı olarak çalışan, tek bir erişilebilirlik alanından ibaret ve hizmet kataloğu bilinçli olarak sınırlandırılmış bir altyapıdır. Amacı, kullanıcıya coğrafi olarak yakın konumlanarak gecikmeyi (latency) düşürmek ve verinin belirli türlerinin ülke sınırları içinde tutulmasına imkân vermektir. Yerel bölgeler kimlik doğrulama, faturalandırma ve yönetim düzlemi bakımından ana bölgeye bağımlıdır; bağımsız bir bölge gibi işletilemez. Yatırım büyüklüğü, tam bir bölgenin yanında oldukça mütevazıdır.

2.3. Kenar Düğümü, Önbellek ve Ağ Değişim Noktaları

En alt katmanda, içerik dağıtım ağlarının (Content Delivery Network -- CDN) önbellek sunucuları, operatör içi önbellek düğümleri ve internet değişim noktalarındaki varlık noktaları (Point of Presence -- PoP) yer alır. Bu düğümler hesaplama kapasitesi sunmaz; yalnızca içeriği kullanıcıya yakın noktadan sunar. Türkiye'de bu tür düğümler on yıldan uzun süredir bulunmaktadır ve varlıkları başlı başına bir 'yatırım kararı' olarak sunulduğunda tablo yanıltıcı hâle gelmektedir.

2.4. Altyapı Dışı Yatırım Türleri

Altyapı yatırımlarının yanında, ülke ekonomisi ve istihdamı bakımından en az onlar kadar önemli iki kategori daha vardır. Birincisi, küresel ürünlerin bir bölümünün ülkede geliştirildiği **Ar-Ge ve yazılım geliştirme merkezleridir**; Uber'in İstanbul kararı bu kategoriye girmektedir. İkincisi ise mağaza, servis ağı ve şarj altyapısı gibi **ticari varlık yatırımlarıdır**; Tesla'nın Türkiye'deki mevcut faaliyeti büyük ölçüde bu kategoride değerlendirilmelidir. Bu ayrım, ilerleyen bölümlerdeki değerlendirmelerin temelini oluşturmaktadır.

Şekil 2. Bulut Altyapı Katmanlarının Karşılaştırmalı Şeması (2026)

Tablo 1. Hiper Ölçekli Bölge ile Yerel Bölge Arasındaki Temel Farklar

Ölçüt	Hiper Ölçekli Bölge (Region)	Yerel Bölge (Local Zone)
Erişilebilirlik bölgesi	En az üç bağımsız AZ	Tek alan
Hizmet kataloğu	Sağlayıcı kataloğunun tamamına yakını	Seçili hesaplama, depolama ve ağ hizmetleri
Yapay zekâ eğitimi	Hızlandırıcı kümeleriyle desteklenir	Genellikle desteklenmez
Tipik yatırım	Milyar dolar mertebesi	Milyonlarca dolar mertebesi
Yönetim düzlemi	Bağımsız	Ana bölgeye bağımlı
Veri yerinde tutma	Tam kapsamlı	Yalnızca desteklenen hizmetler için
İnşa süresi	Üç ilâ beş yıl	Aylarla ölçülür
Türkiye'deki karşılığı	Google Cloud–Turkcell hedefi (2028–2029)	AWS İstanbul (Mayıs 2026, faaliyette)

Not. Kaynak: Amazon Web Services (2026a, 2026b) ve Data Center Dynamics (2025, 2026) duyuruları temel alınarak derlenmiştir.

3. Öncü Adım: Google Cloud–Turkcell Hiper Ölçekli Veri Merkezi

Kamuoyunda 'dijital sıçrama' söylemini başlatan gelişme, Kasım 2025'te açıklanan Google Cloud–Turkcell iş birliğidir. Bu adım, hem büyüklüğü hem de sembolik değeri bakımından Türkiye'nin teknoloji altyapısı tarihinde bir eşik olarak nitelendirilmiştir.

3.1. Anlaşmanın Kapsamı ve Rakamlar

Açıklamalara göre Google Cloud, Türkiye'de kurulacak ilk hiper ölçekli bölgesel veri merkezi için on yıla yayılan iki milyar ABD doları tutarında yatırım taahhüt etmiş; Turkcell ise projeye bir milyar dolarlık kendi yatırımıyla katılmıştır. Böylece toplam büyüklük üç milyar dolar olarak duyurulmuştur (Investing.com, 2025; log.com.tr, 2025). Yatırım Ofisi'nin duyurusunda proje, 'Türkiye'nin ilk hiper ölçekli bölgesel veri merkezi' olarak tanımlanmış ve tamamlandığında Google Cloud'un dünya genelindeki kırk iki hiper ölçekli bölgesinden biri hâline geleceği belirtilmiştir (Invest in Türkiye, 2025).

Turkcell tarafından yapılan açıklamalarda, 2029 yılına kadar birbirine bağlı en az üç ağ kümesinden oluşan bir bulut bölgesinin geliştirileceği ifade edilmiştir. Şirket Genel Müdürü Ali Taha Koç, kurulacak altyapının ülke ekonomisine yıllık beş milyar dolar düzeyinde katkı sağlayacağını öngörmüştür (Anadolu Ajansı, 2025). Bu rakamın, doğrudan yatırım tutarından ziyade dolaylı ekonomik değer üretimi tahminine dayandığı ve bağımsız bir yöntem raporuyla desteklenmediği not edilmelidir.

3.2. Konum Meselesi: İstanbul mu, Ankara mı?

Kamuoyundaki en yaygın yanlış anlamalardan biri, bu yatırımın İstanbul'a yapılacağı varsayımıdır. Oysa basına yansıyan açıklamalarda, üç ayrı bölgede kurulması planlanan veri merkezlerinden **ilkinin Ankara'daki Başkent Organize Sanayi Bölgesi'nde** yer alacağı ve temelinin 2026 yılının ilk yarısında atılacağı belirtilmiştir (Technopat, 2025; Hürriyet, 2025). Dolayısıyla Google yatırımının ilk fiziksel ayağı, İstanbul'un değil Ankara'nın hanesine yazılmaktadır.

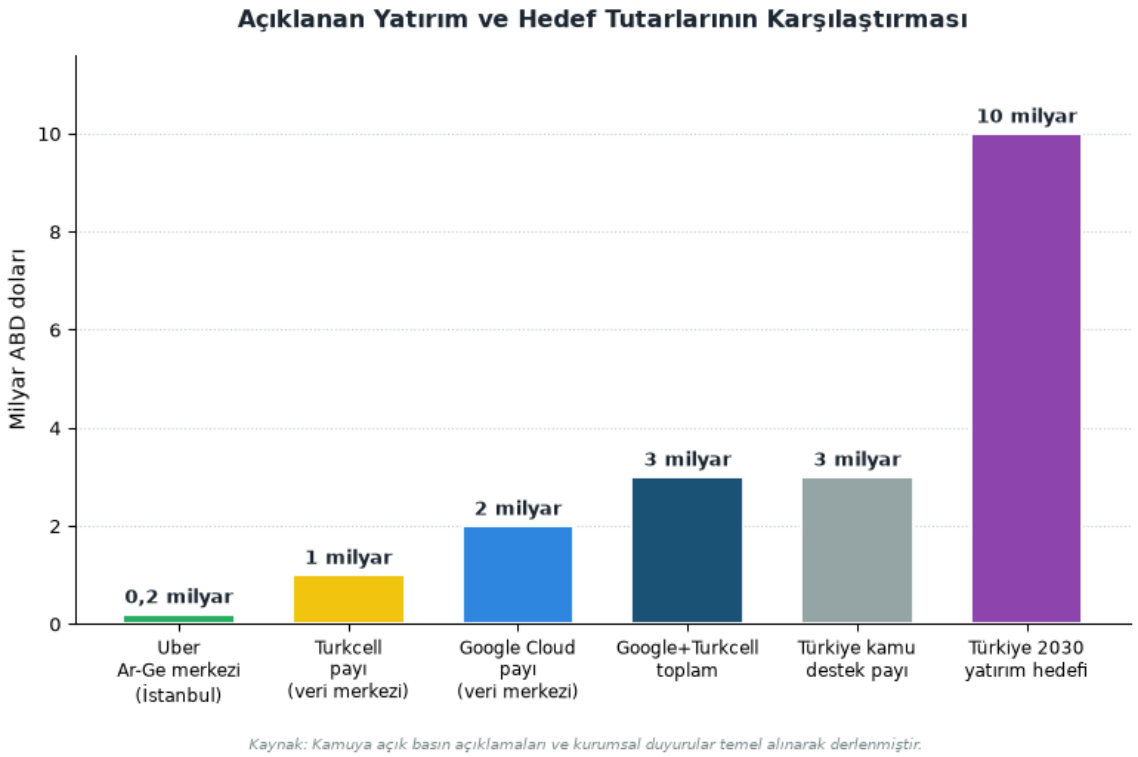
Bu tespit, İstanbul'un tablodan çıktığı anlamına gelmez. Bir bulut bölgesinin ağ kümelerinin farklı illere dağıtılması, felaket kurtarma mimarisinin olağan gereğidir ve İstanbul,

yurt dışı fiber bağlantı kapasitesinin yoğunlaştığı nokta olarak bu mimaride doğal bir düğümdür. Ayrıca yatırımın duyurulduğu Google Cloud Day etkinliği İstanbul'da düzenlenmiştir. Ancak 'ilk hiper ölçekli veri merkezi İstanbul'a kuruluyor' biçimindeki ifadeler, mevcut açıklamalarla doğrulanmamaktadır.

3.3. Takvim ve Belirsizlikler

Uluslararası kaynaklar, iş birliğinin 2028 ilâ 2029 arasında faaliyete geçmesinin beklendiğini aktarmaktadır (Data Center Dynamics, 2025; Cryptopolitan, 2025). Bu, duyurudan devreye alınmaya kadar üç ilâ dört yıllık bir sürenin öngörüldüğü anlamına gelir. Söz konusu takvim, hiper ölçekli tesisler için olağandışı değildir; ancak duyurunun bugünkü etkisi ile tesisin ekonomiye fiilî katkısı arasında uzun bir gecikme bulunduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Projeye ilişkin bazı ayrıntıların kamuoyuyla paylaşılmadığı da eleştirilmiştir. Yurt dışında yayımlanan bir değerlendirmede, yatırımın su tüketimi, soğutma teknolojisi ve karbon ayak izi gibi çevresel parametrelerinin açıklanmadığı; tesisin hangi enerji kaynağından besleneceğine dair bağlayıcı bir taahhüt bulunmadığı belirtilmiştir (Turkish Minute, 2025). Hiper ölçekli tesislerin su ve elektrik tüketimi göz önüne alındığında, bu bilgilerin şeffaflığı yatırımın toplumsal kabulü açısından belirleyici olacaktır.

Şekil 3. Açıklanan Yatırım Tutarları ile Ulusal Hedeflerin Karşılaştırması (2026)

4. Amazon'un İstanbul Adımı: AWS Local Zone

İstanbul açısından en somut ve en doğrudan gelişme, Amazon Web Services'in (AWS) attığı adımdır. Google yatırımının aksine bu adım bir taahhüt değil, fiilen devreye alınmış bir altyapıdır.

4.1. Duyuru ve Teknik Kapsam

AWS, 20 Mayıs 2026 tarihinde İstanbul'da yeni bir yerel bölgenin genel kullanıma sunulduğunu duyurmuştur. Altyapı, `eu-central-1-ist-1a` tanımlayıcısıyla hizmet vermektedir ve Frankfurt merkezli ana bölgeye bağlıdır (Amazon Web Services, 2026a). Desteklenen hizmetler arasında yedinci nesil C7i, M7i ve R7i örnek tipleriyle Amazon EC2, yerel anlık görüntü desteğiyle Amazon EBS, tek bölgeli seyrek erişim (One Zone-Infrequent Access) depolama sınıfıyla Amazon S3, konteyner hizmetleri ECS ve EKS, sanal özel bulut (VPC), AWS Direct Connect ve Uygulama Yük Dengeleyici (Application Load Balancer) yer almaktadır.

AWS'in kendi blog duyurusunda, İstanbul yerel bölgesinin S3 nesne depolama hizmetini yerel bölge ortamında sunan dünyadaki ilk konumlardan biri olduğu vurgulanmıştır (Amazon Web Services, 2026b). Bu ayrıntı, İstanbul'un AWS'in küresel altyapı planlamasında sıradan bir kenar noktası olarak değil, öncelikli bir konum olarak ele alındığını göstermesi bakımından anlamlıdır. Şirket, Türkiye'deki ilk ofisini 2015 yılında açmıştır; yerel bölge, on yılı aşkın bir varlığın üzerine inşa edilen kademeli bir yatırımın son halkasıdır (Daily Sabah, 2026).

4.2. Yerel Bölge ile Tam Bölge Arasındaki Fark

Buna karşılık, İstanbul yerel bölgesinin bir **AWS bölgesi** olmadığının altı çizilmelidir. Uluslararası sektör yayınları bu adımı açıkça 'kenar konumu' (edge location) olarak sınıflandırmıştır (Data Center Dynamics, 2026). 2026 yılının başı itibarıyla ne AWS ne de Microsoft Azure, Türkiye'de tam kapsamlı bir bölge kuracağını doğrulamış değildir; sektördeki beklenti, Google'ın adımının en az bir hiper ölçekli sağlayıcıdan daha duyuru gelmesini kolaylaştıracağı yönündedir.

Bu ayrımın pratik sonucu şudur: İstanbul yerel bölgesi, düşük gecikme gerektiren ve verisinin ülke içinde kalması istenen iş yükleri için gerçek bir çözüm sunar; ancak büyük ölçekli yapay zekâ modeli eğitimi, geniş hizmet çeşitliliği gerektiren kurumsal göçler ve bölgesel yedeklilik mimarileri için tek başına yeterli değildir. Bu tür iş yükleri bakımından Türkiye, Google–Turkcell bölgesinin devreye girmesini beklemektedir.

4.3. İlk Kullanıcılar ve Sektörel Etki

AWS ve basına yansıyan bilgilere göre yerel bölgenin ilk kullanıcıları arasında, Borsa İstanbul pay piyasası verilerini işleyen ForInvest ile Migros'un dijital platformlarını işleten MigrosOne yer almaktadır (Daily Sabah, 2026). Bu iki örnek, yerel bölgenin hitap ettiği iki tipik kullanım senaryosunu temsil etmektedir: mikrosaniye düzeyinde tepki süresi gerektiren finansal işlemler ve yoğun kullanıcı trafiği taşıyan perakende dijital platformları.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, açılışı önemli bir dönüm noktası olarak nitelendirmiş ve adımın 'yalnızca yapay zekâ stratejimizi değil, Türkiye'yi öncü bir dijital ekonomi hâline getirme hedefimizi de desteklediğini' ifade etmiştir (Daily Sabah, 2026).

Basında ayrıca finans, oyun, medya, perakende ve kamu hizmetleri sektörlerinin veri yerelleştirme, düşük gecikme ve mevzuata uyum bakımından bu altyapıdan doğrudan yararlanabileceği değerlendirilmiştir (Technopat, 2026; Webrazzi, 2026).

5. Tesla: Beklenti ile Gerçeğin Ayrıştırılması

Başlıkta yer alan üç şirketten üçüncüsü olan Tesla, diğer ikisinden nitelik olarak belirgin biçimde ayrışmaktadır. Tesla'nın Türkiye'de ticari bir varlığı bulunmakla birlikte, İstanbul'a ya da Türkiye'nin herhangi bir iline yönelik açıklanmış, bağlayıcı bir üretim ya da Ar-Ge yatırımı kararı mevcut değildir.

5.1. Mevcut Ticari Varlık

Şirket, Supercharger ağı lisansını Mart 2023'te almış ve ilk Model Y teslimatlarını Mayıs 2023'te gerçekleştirmiştir. İstanbul'daki Metropol AVM ve Ankara'daki Armada AVM mağazaları ile perakende varlığını kurmuştur (Teslarati, 2024). Şarj altyapısı tarafında, on ilde seksen yeni şarj noktası kurulacağı duyurulmuş; yapılan yatırımlarla Türkiye genelindeki etkin Supercharger istasyonu sayısı otuz civarına ulaşmıştır. Mobil servis aracı sayısının ondan yirmiye çıkarılması planlanmaktadır (Sözcü, 2025; OtonomHaber, 2026).

Bu adımlar, bir pazar geliştirme ve satış sonrası hizmet yatırımıdır. Ekonomik değeri yadsınamaz; ancak hiper ölçekli bir veri merkezi ya da küresel bir yazılım geliştirme merkeziyle aynı kategoride değerlendirilmesi doğru olmaz. Şarj istasyonlarının CCS soketli diğer elektrikli araç markalarına da açık olması, yatırımın kamusal faydasını artıran bir unsurdur.

5.2. Fabrika İddiasının Kronolojisi

Tesla fabrikası tartışması, Eylül 2023'te Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Elon Musk'ın New York'ta Türkevi'nde yaklaşık kırk beş dakika süren görüşmesiyle kamuoyu gündemine girmiştir. Görüşmede Cumhurbaşkanı Erdoğan, Tesla'nın yedinci fabrikasının Türkiye'de kurulmasını talep etmiş; Musk ise çok sayıda Türk tedarikçinin hâlihazırda Tesla ile çalıştığını ve Türkiye'nin şirketin bir sonraki fabrikası için önemli adaylar arasında yer aldığını belirtmiştir (Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 2023).

Bununla birlikte, aynı yılın kasım ayında basına yansıyan haberlerde Tesla'nın Türkiye'ye fabrika kurma yönünde bir planının bulunmadığı, şirketin bir sonraki yatırım için Hindistan'a yöneldiği aktarılmıştır (DonanımHaber, 2023). Sektör kaynaklarına dayanan değerlendirmelerde, Türkiye'nin orta vadede güçlü bir aday olmayı sürdüreceği; ancak yakın dönemde böyle bir kararın olası görülmediği ifade edilmiş, olası bir tesis için en çok anılan konumun ise Manisa olduğu belirtilmiştir (Hürriyet Daily News, 2024; Investment Monitor, 2023).

Sonuç olarak, 2026 yılının ortası itibarıyla Tesla'nın Türkiye'de üretim tesisi kuracağına dair şirket tarafından yapılmış resmî ve bağlayıcı bir açıklama bulunmamaktadır. Konu, üst düzey temaslarda dile getirilen bir talep ve sektörel bir beklenti düzeyindedir. Dolayısıyla Tesla'nın 'İstanbul'a çekildiği' yönündeki ifadeler, bugünkü kaynaklarla doğrulanabilir nitelikte değildir.

5.3. Pazar Verileri ve Rekabet Ortamı

Tesla'nın Türkiye pazarındaki konumu, yatırım kararını etkileyebilecek bir başka değişkendir. Basında yer alan derlemelere göre Mayıs 2026'da Türkiye'de 11.342 elektrikli otomobil satılmış; Tesla Model Y 370 adetlik satışla ilk on içinde onuncu sıraya gerilemiştir. 2026'nın ilk altı ayında elektrikli otomobil satışları 81.331 adede ulaşmıştır. Yerli üretici Togg'un T10X ve T10F modelleri ise pazarın dikkate değer bir bölümünü almaktadır (Tesla Forum, 2026; Webtekno, 2026).

Bu tablo iki yönlü okunabilir. Bir yandan Türkiye, Avrupa'nın hızla büyüyen elektrikli araç pazarlarından biridir ve bu büyüklük bir üretim yatırımını gerekçelendirebilir. Öte yandan Tesla'nın pazar içindeki payının görece sınırlı kalması ve yerli üreticinin güçlü konumu, yatırım kararını geciktiren etkenler arasında değerlendirilebilir.

Tablo 2. Türkiye ve İstanbul'a Yönelik Büyük Teknoloji Yatırımlarının Doğrulanma Durumu

Şirket	Yatırım türü	Açıklanan tutar	Konum	Durum
Google Cloud	Hiper ölçekli bulut bölgesi (Turkcell ortaklığı)	2 milyar $ / 10 yıl	İlk aşama: Başkent OSB, Ankara	Mutabakat imzalandı; devreye alma 2028–2029
Turkcell	Aynı projede yerli ortak payı	1 milyar $	Üç ağ kümesi (Türkiye)	Taahhüt edildi
Amazon Web Services	Yerel bölge (Local Zone)	Açıklanmadı	İstanbul (eu-central-1-ist-1a)	Faaliyette (20 Mayıs 2026)
Uber	Teknoloji ve yazılım geliştirme merkezi	200 milyon $ / 5 yıl	İstanbul	Açıklandı; ~500 kişilik istihdam hedefi
Tesla	Üretim tesisi (gigafactory)	Yok	Belirlenmedi	Bağlayıcı karar/duyuru yok; aday ülke düzeyinde
Tesla	Mağaza, servis ve şarj ağı	Açıklanmadı	İstanbul, Ankara ve diğer iller	Faaliyette; ağ genişletiliyor
Kamu (T.C.)	Veri merkezi ve yapay zekâ yol haritası	~3 milyar $ kamu desteği	Ulusal	Hedef: 10 milyar $ yatırım, 1 GW kapasite (2030)

Not. Kaynak: Kurumsal duyurular ile yurt içi ve yurt dışı basın haberleri temel alınarak derlenmiştir. "Durum" sütunu, 2026 yılı ortası itibarıyla kamuya açık bilgiyi yansıtmaktadır.

6. İstanbul'u Öne Çıkaran Yapısal Etkenler

Yatırımların bir bölümünün Ankara'ya yönelmiş olması, İstanbul'un çekim gücünü azaltmamaktadır. Şehir, altyapı yatırımlarından bağımsız olarak da teknoloji sermayesi için ayrı bir çekim merkezi oluşturmayı sürdürmektedir. Bu bölümde, söz konusu çekimi besleyen yapısal etkenler ele alınmaktadır.

6.1. Coğrafi Konum ve Bağlantısallık

İstanbul, Avrupa, Orta Doğu ve Orta Asya arasındaki veri trafiğinin geçiş noktasında yer almaktadır. Türkiye'nin yurt dışı fiber bağlantı kapasitesinin büyük bölümü şehirde yoğunlaşmıştır ve ülkedeki veri merkezi kapasitesinin en yoğun bölümü de burada bulunmaktadır. Sektör derlemelerine göre İstanbul, yirmi bir civarında faal ve iki adet planlama aşamasındaki tesisiyle Türkiye'nin başlıca veri merkezi merkezidir (Arizton, 2026).

Bu konumun stratejik değeri, Körfez ülkelerindeki veri merkezlerinin artan soğutma maliyetleri ve enerji kısıtları nedeniyle daha da belirginleşmiştir. Yurt dışı basında, Körfez'in

yüksek sıcaklık koşullarının Türkiye'yi alternatif bir konum hâline getirdiği değerlendirmesi yapılmaktadır (Daily Sabah, 2026). İstanbul'un görece ılıman iklimi, soğutma enerjisi tüketimi açısından somut bir avantaj sunmaktadır.

6.2. Mühendislik İş Gücü ve Maliyet Yapısı

Uber'in İstanbul kararının gerekçelendirilmesinde en çok vurgulanan unsur, Türkiye'nin hızla büyüyen Ar-Ge kapasitesi ve mühendislik gücü olmuştur. Şirket, Amerika Birleşik Devletleri dışındaki dördüncü küresel teknoloji geliştirme ve yazılım merkezini -- Brezilya, Hindistan ve Hollanda'nın ardından -- İstanbul'da kuracağını açıklamıştır (Forbes Türkiye, 2025). Bu tercih, İstanbul'un yalnızca bir pazar değil, aynı zamanda bir üretim -- burada yazılım üretimi -- merkezi olarak görüldüğünü göstermektedir.

Nitelikli yazılım mühendisliği iş gücünün Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'ya kıyasla daha düşük maliyetle istihdam edilebilmesi, bu tercihin ekonomik zeminini oluşturmaktadır. Ancak bu avantajın kalıcılığı, beyin göçünün seyri ve ücret düzeylerinin döviz cinsinden gelişimiyle yakından ilişkilidir; sürdürülebilirliği kendiliğinden garanti değildir.

6.3. Girişim Ekosistemi ve Sıralamalar

İstanbul'un girişim ekosistemi, uluslararası sıralamalarda son iki yılda belirgin biçimde yükselmiştir. Startup Genome'un 2026 değerlendirmesinde şehir, Yükselen Ekosistemler sıralamasında ikinci sıraya yerleşmiş; 2024 raporuna göre on bir basamak birden yükselmiştir. Aynı çalışmada İstanbul, Yükselen Yıldız kategorisinde küresel ölçekte üçüncü sırada gösterilmiştir (Startup Genome, 2026).

Ekosistemin toplam değeri bakımından da dikkate değer rakamlar aktarılmaktadır. Bir uluslararası iş yayınına göre Türkiye kaynaklı sekiz şirket toplamda 8,3 milyar dolar risk sermayesi toplamış ve birleşik kurumsal değerleri 31 milyar doları aşmıştır (Entrepreneur Middle East, 2026). Ekosistemin güçlü olduğu alanlar oyun, yapay zekâ ve finansal teknolojiler olarak öne çıkmaktadır. Bu birikim, küresel şirketler için hem yetenek havuzu hem de satın alma hedefi anlamına gelmektedir.

6.4. Fiziksel Ekosistem Altyapısı: Teknopark ve Terminal İstanbul

Şehirdeki fiziksel ekosistem altyapısı da genişlemektedir. Teknopark İstanbul, dünya teknoloji şirketleri için bir çekim merkezi olarak konumlandırılmaktadır (Anadolu Ajansı, 2025). Atatürk Havalimanı alanında kurulan **Terminal İstanbul** projesi ise iki yüz bin metrekareyi aşan büyüklüğüyle 'dünyanın en büyük teknoloji girişimcilik merkezi' iddiası taşımaktadır. Projenin beş bin metrekarelik ilk etabı hizmete açılmış, altmıştan fazla girişimin yerleşmeye hak kazandığı bildirilmiştir (Anadolu Ajansı, 2026).

Buna ek olarak, uluslararası teknoloji etkinliklerinin şehre çekilmesi de ekosistemin görünürlüğünü artırmaktadır; GITEX AI Türkiye etkinliğinin Eylül 2026'da İstanbul'da düzenlenecek olması bu çabanın bir örneğidir (Startup Genome, 2026).

7. Düzenleyici Çerçeve ve Teşvik Mimarisi

Küresel şirketlerin Türkiye'ye yönelmesinde, piyasa çekiciliği kadar -- belki ondan da fazla -- düzenleyici zorunluluklar ve mali teşvikler rol oynamaktadır. Bu bölümde her iki boyut da ele alınmaktadır.

7.1. Veri Yerelleştirme Yükümlülüğü

Türkiye'de günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıları, Türkiye'de temsilci belirlemekle ve kullanıcı verilerini Türkiye'de barındırmak üzere gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır. Düzenlemenin uygulanmasında temel kullanıcı bilgilerinin yurt içinde barındırılmasına öncelik verilmektedir. Temsilci belirlenmemesi hâlinde on milyon Türk lirası, aykırılığın sürmesi hâlinde ilave otuz milyon Türk lirası idari para cezası öngörülmüştür (Gün + Partners, 2024; Kaya, tarihsiz).

Bu çerçevenin yatırım kararları üzerindeki etkisi, uluslararası analizlerde açıkça dile getirilmiştir. Bir değerlendirmede, 2024 yılı sonunda yürürlüğe giren veri yerelleştirme kurallarının Google'ı, Türkiye pazarına Frankfurt üzerinden hizmet vermek yerine Turkcell ile bir bulut bölgesi kurmaya yönlendirdiği ifade edilmiştir (Global Data Center Hub, 2026). Başka bir deyişle, yatırımın itici gücü yalnızca pazarın cazibesi değil, hukuki zorunluluktur. Bu tespit, 'cazibe merkezi' söylemini nüanslandıran önemli bir unsurdur.

7.2. İstanbul Finans Merkezi Teşvikleri

İstanbul Finans Merkezi (İFM), bölgesel yönetim merkezlerini şehre çekmek üzere tasarlanmış kapsamlı bir vergi teşvik paketi sunmaktadır. Merkezde faaliyet gösteren nitelikli hizmet merkezleri bakımından kurumlar vergisi indirim oranının sıfır olarak uygulanabildiği; yurt dışı faaliyetlerden elde edilen kazançlar için yirmi yıla varan istisnaların öngörüldüğü belirtilmektedir (İstanbul Finans Merkezi, tarihsiz).

Ücret tarafında ise nitelikli hizmet personelinin ücretlerinin brüt asgari ücretin üç katına kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna tutulmuş; İFM'de faaliyet gösteren merkezler bakımından bu sınır brüt asgari ücretin beş katı olarak uygulanmaktadır. En az üç ülkede faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerine de aynı avantajlar tanınmıştır. Bu paket, çok uluslu şirketlerin bölgesel operasyon merkezlerini İstanbul'a taşıması için doğrudan bir mali gerekçe oluşturmaktadır.

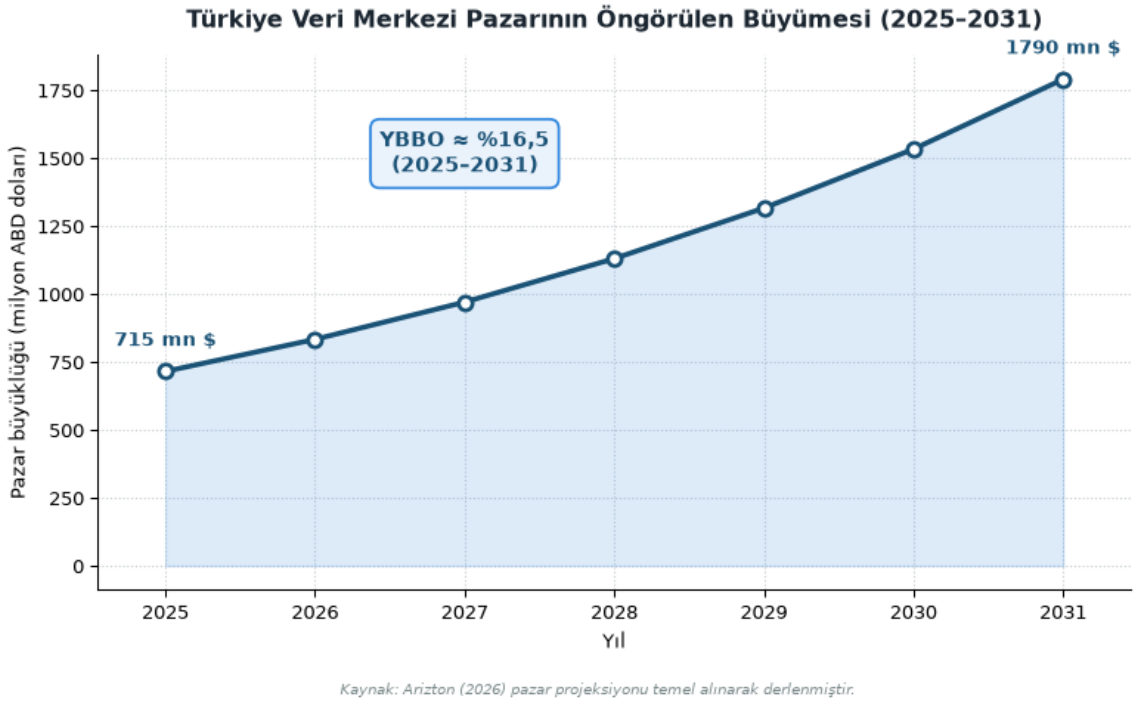
7.3. HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı

Ulusal ölçekte ise HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük ölçekli teşvik programı olarak tanımlanmaktadır. Program, sekiz öncelikli yatırım alanı altındaki otuz üç yatırım konusunu hedeflemekte ve 2030 yılına kadar toplam otuz milyar dolarlık destek sağlanmasını öngörmektedir. Öncelikli alanlar arasında yarı iletkenler, mobilite, yeşil enerji, ileri imalat, sağlıklı yaşam, dijital teknolojiler, iletişim ve uzay yer almaktadır (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, tarihsiz).

Program kapsamında yapay zekâ, nesnelerin interneti, büyük veri analitiği ve robotik alanlarındaki projeler desteklenmekte; proje bazlı teşvikler, yatırım yeri tahsisi, stratejik ortaklık kurulması, pazar geliştirme ve uygun koşullu finansman gibi araçlar sunulmaktadır.

Veri merkezi ve yapay zekâ tarafında ise kamunun yaklaşık üç milyar dolar tutarında destek sağlayarak on milyar dolarlık özel sektör yatırımını tetiklemeyi hedeflediği belirtilmektedir (AGBI, 2026).

Cumhurbaşkanı düzeyinde açıklanan hedef ise 2030'a kadar ülkenin veri merkezi kurulu gücünün en az bir gigavata çıkarılmasıdır (TRT Haber, 2026). Bu hedef, küresel ölçekle karşılaştırıldığında ölçülüdür: 2020'de yaklaşık altmış gigavat olan küresel veri merkezi kapasitesinin 2024'te doksan yedi gigavata ulaştığı, mevcut eğilimlerin sürmesi hâlinde 2030'da iki yüz yirmi altı gigavata çıkabileceği öngörülmektedir (TESAB, 2026).

Şekil 4. Türkiye Veri Merkezi Pazarının Öngörülen Büyüme Eğrisi (2026)

8. Uber Örneği: Altyapı Dışı Yatırımın Modeli

İstanbul açısından en doğrudan ve en yüksek istihdam etkisi taşıyan gelişme, Uber'in Ekim 2025'te duyurduğu karardır. Şirket, önümüzdeki beş yıl içinde İstanbul'da kuracağı teknoloji geliştirme ve yazılım merkezine iki yüz milyon dolar yatırım yapacağını açıklamıştır (Webrazzi, 2025).

Merkez; yapay zekâ, veri bilimi, akıllı mobilite ve yazılım mühendisliği alanlarında küresel projelere ev sahipliği yapacak ve yaklaşık beş yüz teknoloji uzmanı istihdam edecektir. Merkezin, şirketin Amerika Birleşik Devletleri dışındaki dördüncü küresel teknoloji merkezi olması -- Brezilya, Hindistan ve Hollanda'dan sonra -- kararın sembolik ağırlığını artırmaktadır (Forbes Türkiye, 2025; CNN Türk, 2025).

Bu yatırım türünün, veri merkezi yatırımlarından ayrılan üç önemli özelliği vardır:

- **İstihdam yoğunluğu.** Hiper ölçekli bir veri merkezi, milyar dolarlık yatırıma karşılık genellikle birkaç yüz kişilik doğrudan istihdam yaratır. Ar-Ge merkezleri ise çok daha düşük sermaye yoğunluğuyla benzer ya da daha yüksek nitelikli istihdam üretir.

- **Bilgi transferi.** Küresel ürünlerin bir bölümünün ülkede geliştirilmesi, yerel mühendislerin uluslararası ölçekte deneyim kazanmasını sağlar; bu birikim daha sonra yerel girişimlere aktarılır.
- **Hızlı devreye alma.** Ar-Ge merkezleri, inşaat ve enerji altyapısı gerektirmediği için duyurudan faaliyete geçişe kadar geçen süre aylarla ölçülür; veri merkezlerinde bu süre yıllarla ifade edilir.

Bu nedenle, İstanbul'un teknoloji haritasındaki konumunu değerlendirirken Uber tipi yatırımların, tutar olarak daha küçük görünmelerine rağmen, şehir ekonomisi ve insan sermayesi bakımından orantısız biçimde yüksek bir etkiye sahip olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

9. Kısıtlar, Riskler ve Yapısal Sorunlar

Dengeli bir derleme, olumlu tabloyu olduğu kadar kısıtları da ortaya koymalıdır. Bu bölümde, İstanbul'un ve Türkiye'nin teknoloji yatırımı çekme kapasitesini sınırlayan başlıca etkenler ele alınmaktadır.

9.1. Enerji ve Şebeke Kapasitesi

Hiper ölçekli veri merkezleri, yüzlerce megavat düzeyinde kesintisiz elektrik talebi yaratır. Yurt dışında yayımlanan bir değerlendirmede, Türkiye'nin veri merkezi atılımının elektrik şebekesinin sınırlarıyla karşılaştığı; iletim kapasitesinin, bağlantı sürelerinin ve yenilenebilir üretimin dengelenmesinin kritik darboğazlar oluşturduğu belirtilmiştir (BosphorusBits, 2026). Türkiye Elektrik Sanayi Birliği'nin raporunda da güçlü enerji altyapısının, yüksek kapasiteli şebekenin ve uluslararası bağlantı kapasitesinin belirleyici önemde olduğu vurgulanmıştır (TESAB, 2026).

Bu kısıt, 2030 için açıklanan bir gigavatlık kapasite hedefinin salt bir yatırım çekme meselesi olmadığını göstermektedir; hedefin gerçekleşmesi, eş zamanlı bir şebeke ve üretim yatırımı programını gerektirmektedir.

9.2. Dijital Egemenlik ile Bağımlılık Arasındaki İkilem

Veri yerelleştirme politikası, verinin fiziksel olarak ülke sınırları içinde tutulmasını sağlamakta; ancak bu, tek başına dijital egemenlik anlamına gelmemektedir. Akademik bir değerlendirmede, Türkiye'nin yaklaşımının 'yabancı güçlere bağımlılık riski ile yenilikçi yabancı firmaların ileri dijital kapasitesine ve bilgi birikimine hızlı erişim' arasında temel bir ödünleşimi barındırdığı belirtilmiştir (Koç Üniversitesi NASAMER, 2026).

2026 yılı itibarıyla dijital egemenlik tartışması, verinin nerede saklandığının ötesine geçmiş; karar hakları, hukuki açıklık, denetlenebilirlik, birlikte çalışabilirlik ve sağlayıcıdan çıkış seçenekleri gibi boyutları kapsar hâle gelmiştir. Bir hiper ölçekli sağlayıcının donanımı Türkiye'de bulunsa dahi, yönetim yazılımı, şifreleme anahtarlarının yönetimi ve hizmet sürekliliği kararları büyük ölçüde sağlayıcının kendi hukuk düzenine tabidir. Bu husus, kamu kurumlarının bulut göç kararlarında özel bir dikkat gerektirir.

9.3. Duyuru ile Gerçekleşme Arasındaki Makas

Teknoloji yatırımlarında duyuru ile devreye alma arasındaki süre uzundur ve bu sürede kapsam değişebilir. Google–Turkcell projesinde açıklanan iki milyar dolarlık taahhüt on yıla yayılmıştır; bu, yıllık ortalama iki yüz milyon dolar anlamına gelir. Benzer biçimde Uber'in iki yüz milyon dolarlık yatırımı beş yıllık bir dönemi kapsamaktadır. Toplam rakamların manşetlerde tek seferlik tutarlar gibi sunulması, ekonomik etkinin yanlış ölçeklenmesine yol açabilir.

Ayrıca uluslararası deneyim, açıklanan veri merkezi projelerinin bir bölümünün ertelendiğini, küçültüldüğünü ya da iptal edildiğini göstermektedir. Bu nedenle duyuruların, temel atma ve devreye alma aşamalarındaki gerçekleşmelerle birlikte takip edilmesi gerekir.

9.4. Makroekonomik ve Öngörülebilirlik Riskleri

Uzun vadeli sermaye yatırımları, kur istikrarı, enerji fiyatlarının öngörülebilirliği ve düzenleyici çerçevenin sürekliliği gibi unsurlara duyarlıdır. Veri yerelleştirme kurallarının kapsamının genişlemesi, kısa vadede yatırımı teşvik ederken orta vadede uluslararası ticaret gündeminde sürtüşme konusu hâline gelebilmektedir; nitekim 2026 yılında yayımlanan bir ticaret engelleri değerlendirmesinde çeşitli ülkelerin veri egemenliği düzenlemeleri bu başlık altında ele alınmıştır (Geist, 2026).

Tablo 3. İstanbul'un Çekim Gücünü Belirleyen Etkenler ve Karşıt Kısıtlar

Alan	Çekim unsuru	Kısıt ve risk
Coğrafya	Avrupa–Orta Doğu–Asya kavşağı; yoğun fiber bağlantı; ılıman iklim sayesinde düşük soğutma yükü	Deprem riski; tesis yer seçiminde jeoteknik kısıtlar
Enerji	Artan yenilenebilir üretim kapasitesi; kamu destekli kapasite hedefi	İletim şebekesi darboğazları; bağlantı süreleri; fiyat öngörülemezliği
İş gücü	Geniş mühendislik havuzu; Batı Avrupa'ya göre düşük maliyet	Beyin göçü; döviz cinsinden ücret baskısı
Mevzuat	Veri yerelleştirme zorunluluğu yatırımı fiilen tetikliyor	Kapsamın genişlemesi ticari sürtüşme doğurabilir
Teşvik	İFM vergi istisnaları; HIT-30 kapsamında 30 milyar $ destek çerçevesi	Yararlanma koşullarının karmaşıklığı; başvuru takvimi kısıtları
Ekosistem	Yükselen Ekosistemler sıralamasında ikincilik; oyun, yapay zekâ ve fintek gücü	Geç aşama risk sermayesinin sınırlılığı; çıkış (exit) seçeneklerinin darlığı
Şeffaflık	Kamu-özel iş birliği modellerinin yaygınlaşması	Çevresel etki ve enerji kaynağı verilerinin açıklanmaması

Not. Kaynak: Bölüm 6 ve 9'da atıf yapılan kaynaklar temel alınarak derlenmiştir.

10. Yabancı Basın ve Uluslararası Analizlerin Değerlendirmesi

Yurt dışı kaynakların Türkiye'ye ilişkin değerlendirmeleri, yurt içi basına kıyasla daha temkinli bir çerçeve sunmakta ve bu nedenle tabloyu tamamlayıcı nitelik taşımaktadır.

Sektörel yayınlardan Data Center Dynamics, Google–Turkcell iş birliğini Türkiye için gerçek bir eşik olarak sunmakla birlikte, AWS'in İstanbul adımını açıkça bir kenar konumu olarak sınıflandırmış ve iki gelişmenin aynı ölçekte değerlendirilmemesi gerektiğini ima etmiştir (Data Center Dynamics, 2025, 2026). Bu ayrım, yurt içi haber metinlerinin çoğunda yer almamaktadır.

Körfez bölgesindeki veri merkezlerinin karşılaştığı iklim ve enerji kısıtlarının Türkiye'yi alternatif konum hâline getirdiği tespiti, uluslararası okuyucuya yönelik yayınlarda tekrar eden bir temadır (Daily Sabah, 2026). Aynı çerçevede, Türkiye'nin coğrafi konumu ile denizaltı kablo ve karasal fiber güzergâhlarına yakınlığı bir rekabet avantajı olarak sunulmaktadır.

Buna karşılık eleştirel değerlendirmeler de mevcuttur. Google yatırımının çevresel ayrıntılarının açıklanmaması, uluslararası bir yayında doğrudan sorgulanmıştır (Turkish Minute, 2025). Bir başka analizde ise yatırımın piyasa cazibesinden çok veri yerelleştirme mevzuatının yarattığı zorunluluktan kaynaklandığı ileri sürülmüştür (Global Data Center Hub, 2026). Enerji şebekesinin sınırlarına ilişkin uyarı da yine yurt dışı kaynaklı bir analizden gelmektedir (BosphorusBits, 2026).

Girişim ekosistemi tarafında ise değerlendirmeler daha olumludur. Bir uluslararası iş yayınının 'İstanbul bir dipnot değildir' başlıklı analizi, Türkiye kaynaklı şirketlerin toplam kurumsal değerine dikkat çekerek şehrin küresel yatırımcı gündeminde hak ettiği yeri almadığını savunmaktadır (Entrepreneur Middle East, 2026). Startup Genome'un sıralamaları da bu değerlendirmeyi nicel olarak desteklemektedir.

Genel olarak yabancı basının tutumu şu şekilde özetlenebilir: Türkiye'nin bölgesel bir veri ve yapay zekâ üssü olma potansiyeli ciddiye alınmakta; ancak bu potansiyelin gerçekleşmesi enerji altyapısı, düzenleyici öngörülebilirlik ve şeffaflık koşullarına bağlanmaktadır. Tesla'ya ilişkin bir üretim yatırımı beklentisi ise yabancı kaynaklarda 2026 itibarıyla güncel bir gelişme olarak yer almamaktadır.

11. Sonuç ve Genel Değerlendirme

Bu derleme, İstanbul'un küresel teknoloji şirketleri için bir cazibe merkezi hâline gelip gelmediği sorusunu, kamuya açık kaynaklar üzerinden incelemiştir. Ulaşılan tablo, ne kamuoyundaki iyimser başlıkları bütünüyle doğrulamakta ne de bunları tümüyle geçersizleştirmektedir.

Doğrulanan hususlar şunlardır. Birincisi, Türkiye'ye yönelik büyük ölçekli bir bulut altyapı yatırımı gerçekten taahhüt edilmiştir; Google Cloud'un iki milyar dolarlık payı ile Turkcell'in bir milyar dolarlık katkısı, ülke için tarihsel bir ölçektedir. İkincisi, Amazon Web Services İstanbul'da fiilen çalışan bir yerel bölge devreye almıştır ve bu, şehrin doğrudan hanesine yazılan somut bir kazanımdır. Üçüncüsü, Uber'in iki yüz milyon dolarlık teknoloji merkezi kararı, İstanbul'un yalnızca bir pazar değil bir yazılım üretim merkezi olarak da görüldüğünü göstermektedir. Dördüncüsü, şehrin girişim ekosistemi uluslararası sıralamalarda ölçülebilir biçimde yükselmiştir.

Buna karşılık üç önemli nüans göz ardı edilmemelidir. Google–Turkcell yatırımının ilk fiziksel ayağı İstanbul'da değil Ankara Başkent Organize Sanayi Bölgesi'nde planlanmakta ve devreye alınması 2028–2029 dönemine bırakılmaktadır. Amazon'un adımı bir yerel bölgedir; tam kapsamlı bir hiper ölçekli bölge değildir ve yapay zekâ eğitimi gibi ağır iş yüklerini karşılamamaktadır. Tesla bakımından ise Türkiye'de üretim tesisi kurulmasına ilişkin bağlayıcı hiçbir karar açıklanmamıştır; şirketin ülkedeki varlığı mağaza, servis ve şarj ağıyla sınırlıdır.

Bu nedenle Tesla'nın 'İstanbul'a çekildiği' yönündeki ifade, mevcut kaynaklarla desteklenmemektedir ve bir beklenti olarak nitelendirilmelidir.

Yatırımların itici gücü konusunda da ölçülü olmak gerekir. Uluslararası analizlerin işaret ettiği üzere, Google'ın kararında veri yerelleştirme mevzuatının yarattığı zorunluluk belirleyici bir rol oynamıştır. Bu, yatırımın değerini azaltmaz; ancak 'Türkiye'nin çekiciliği' ile 'Türkiye'nin düzenleyici zorlaması' arasındaki farkın kaydedilmesini gerektirir. Sürdürülebilir bir cazibe merkezi, yalnızca hukuki zorunluluklarla değil; enerji güvenilirliği, öngörülebilir mevzuat, nitelikli iş gücü ve şeffaf yönetişimle inşa edilir.

İzleyen dönemde takip edilmesi gereken göstergeler şu şekilde sıralanabilir:

- Google–Turkcell veri merkezinin temel atma ve inşa takviminin ilan edilen program dâhilinde ilerleyip ilerlemediği.
- AWS ya da Microsoft Azure'un Türkiye'de tam kapsamlı bir bölge kurma yönünde bir duyuru yapıp yapmayacağı.
- Bir gigavatlık kapasite hedefini destekleyecek iletim şebekesi ve üretim yatırımlarının eş zamanlı olarak devreye alınıp alınmadığı.
- Uber tipi Ar-Ge merkezi kararlarının başka küresel şirketler tarafından tekrarlanıp tekrarlanmayacağı.
- Veri merkezi projelerinin enerji kaynağı, su tüketimi ve karbon ayak izi verilerinin kamuoyuyla paylaşılıp paylaşılmayacağı.

Özetle, İstanbul 2026 itibarıyla küresel teknoloji sermayesi için gerçek ve ölçülebilir bir çekim gücü kazanmıştır; ancak bu çekim gücü henüz bir 'sıçrama' değil, dikkatle sürdürülmesi hâlinde sıçramaya dönüşebilecek bir eğilimdir. Sürecin sağlıklı biçimde değerlendirilebilmesi, duyuru ile gerçekleşmenin, taahhüt ile faaliyetin ve beklenti ile kararın birbirinden özenle ayrılmasına bağlıdır. Bu derlemenin temel katkısı da bu ayrımın yapılabilmesi için gerekli çerçeveyi sunmaktır.

Kaynakça

AGBI. (2026, Haziran). Turkey commits $3bn to AI and data centre roadmap. https://www.agbi.com/ai/2026/06/turkey-commits-3bn-to-ai-and-data-centre-roadmap/

Amazon Web Services. (2026a, 20 Mayıs). Announcing the general availability of a new AWS Local Zone in Istanbul, Türkiye. https://aws.amazon.com/about-aws/whats-new/2026/05/aws-local-zones-istanbul-turkiye/

Amazon Web Services. (2026b). Now open — AWS Local Zones in Istanbul, Türkiye. AWS Global Infrastructure and Sustainability Blog. https://aws.amazon.com/blogs/infrastructure-sustainability/now-open-aws-local-zones-in-istanbul-turkiye/

Anadolu Ajansı. (2025). Turkcell, Google's $3B investment in Türkiye to trigger other investments. https://www.aa.com.tr/en/economy/turkcell-googles-3b-investment-in-turkiye-to-trigger-other-investments/3749190

Anadolu Ajansı. (2026). Amazon 'AWS Local Zone'u İstanbul'da kullanıma sundu. https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/amazon-aws-local-zoneu-istanbulda-kullanima-sundu/3942729

Anadolu Ajansı. (2026). Teknopark İstanbul dünya teknoloji devleri için cazibe merkezi olacak. https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/teknopark-istanbul-dunya-teknoloji-devleri-icin-cazibe-merkezi-olacak/3550465

Arizton Advisory & Intelligence. (2026). Turkey data center market — Investment analysis and growth opportunities 2026–2031. https://www.arizton.com/market-reports/turkey-data-center-market-investment-analysis

Bloomberg HT. (2025). Turkcell ve Google Cloud'dan Türkiye'de ilk hiper ölçekli veri merkezi anlaşması. https://www.bloomberght.com/turkcell-ve-google-clouddan-turkiyede-ilk-hiper-olcekli-veri-merkezi-anlasmasi-3761329

BosphorusBits. (2026, Nisan). Turkey's data center push meets the limits of the grid. Medium. https://medium.com/@thecuriousthread/turkeys-data-center-push-meets-the-limits-of-the-grid-31cadfd7a68f

CNN Türk. (2025). Uber Türkiye'yi küresel Ar-Ge üssü yapıyor: 200 milyon dolarlık dev yatırım. https://www.cnnturk.com/ekonomi/uber-turkiyeyi-kuresel-ar-ge-ussu-yapiyor-200-milyon-dolarlik-dev-yatirim-2354303

Cryptopolitan. (2025). Google teams up with Turkcell to build Turkey's first hyperscale data center by 2029. https://www.cryptopolitan.com/google-turkcell-on-hyperscale-data-center/

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. (2023). Cumhurbaşkanı Erdoğan, Tesla ve SpaceX'in kurucusu Elon Musk'ı kabul etti. https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-tesla-ve-spacexin-kurucusu-elon-muski-kabul-etti

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. (2025). Google, Turkcell ile hiper ölçekli veri merkezi için ortaklık kurdu (Bloomberg). https://www.iletisim.gov.tr/turkce/dis_basinda_turkiye/detay/google-turkcell-ile-hiper-olcekli-veri-merkezi-icin-ortaklik-kurdu-bloomberg

Daily Sabah. (2026). Big Tech bets on Türkiye as cloud investments accelerate. https://www.dailysabah.com/business/tech/big-tech-bets-on-turkiye-as-cloud-investments-accelerate

Data Center Dynamics. (2025). Google and Turkcell team up for cloud region and data center in Türkiye. https://www.datacenterdynamics.com/en/news/google-and-turkcell-team-up-for-cloud-region-and-data-center-in-turkiye/

Data Center Dynamics. (2026). AWS launches Local Zone edge location in Istanbul, Turkey. https://www.datacenterdynamics.com/en/news/aws-launches-local-zone-edge-location-in-istanbul-turkey/

DonanımHaber. (2023). 'Tesla'nın Türkiye'ye fabrika kurmak gibi bir planı yok'. https://www.donanimhaber.com/tesla-nin-turkiye-ye-fabrika-kurmak-gibi-bir-plani-yok--171117

Entrepreneur Middle East. (2026). Istanbul is not a footnote: Turkey's US$31 billion unicorn economy demands your full attention. https://mena.entrepreneur.com/business-news/istanbul-is-not-a-footnote-turkeys-us31-billion-unicorn-economy-demands-your-full-attention

Forbes Türkiye. (2025). Uber Türkiye'ye 200 milyon dolar yatırım yapacak. https://www.forbes.com.tr/teknoloji/uber-turkiye-ye-200-milyon-dolar-yatirim-yapacak

Geist, M. (2026, Nisan). The global battle for data control: How the 2026 U.S. report on trade barriers targets data sovereignty worldwide. https://www.michaelgeist.ca/2026/04/the-global-battle-for-data-control-how-the-2026-u-s-report-on-trade-barriers-targets-data-sovereignty-worldwide/

Global Data Center Hub. (2026). Turkey engineers a $13B catalytic bet on sovereign compute. https://www.globaldatacenterhub.com/p/turkey-commits-3b-to-data-centers

Gün + Partners. (2024). BTK'dan sosyal ağ sağlayıcılarına ilişkin yeni düzenleme. https://gun.av.tr/tr/goruslerimiz/makaleler/btk-dan-sosyal-ag-saglayicilarina-iliskin-yeni-duzenleme

Hürriyet. (2025). Turkcell ve Google Cloud Türkiye'ye birbirine bağlı 3 veri merkezi kuracak (S. Levent, köşe yazısı). https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sefer-levent/turkcell-ve-google-cloud-turkiyeye-birbirine-bagli-3-veri-merkezi-kuracak-43017546

Hürriyet Daily News. (2024). Türkiye may lure Tesla investment in coming years: Experts. https://www.hurriyetdailynews.com/turkiye-may-lure-tesla-investment-in-coming-years-186393

Invest in Türkiye. (2025). Turkcell and Google Cloud to establish Türkiye's first hyperscale regional data center. https://www.invest.gov.tr/en/news/news-from-turkey/pages/turkcell-and-google-cloud-to-establish-turkiyes-first-hyperscale-regional-data-center.aspx

Investing.com. (2025). Google, Turkcell ile Türkiye'de 2 milyar dolarlık veri merkezi yatırımı yapacak. https://tr.investing.com/news/company-news/google-turkcell-ile-turkiyede-2-milyar-dolarlk-veri-merkezi-yatrm-yapacak-93CH-3648513

Investment Monitor. (2023). Deal focus: Will Turkey tempt Tesla? https://www.investmentmonitor.ai/news/deal-focus-will-turkey-tempt-tesla/

İstanbul Finans Merkezi. (tarihsiz). Vergi teşvikleri. https://ifm.gov.tr/tesvikler/vergi-tesvikleri

Kaya, M. B. (tarihsiz). Kişisel verileri Türkiye'de barındırma zorunluluğu — Türk hukukunda veri lokalizasyon hükümleri. https://mbkaya.com/veri-lokalizasyon-turkiye-kvkk/

Koç Üniversitesi NASAMER. (2026). Digital sovereignty in the cloud: Between law and industrial policy in the European Union and Türkiye. https://research.ku.edu.tr/nasamer-eng/digital-

sovereignty-in-the-cloud-between-law-and-industrial-policy-in-the-european-union-and-turkiye/

log.com.tr. (2025). Google Cloud, Turkcell iş birliği kapsamında Türkiye'ye 2 milyar dolarlık veri merkezi yatırımı yapacak. https://www.log.com.tr/google-cloud-turkiyeye-2-milyar-dolarlik-veri-merkezi-yatirimi-yapacak/

OtonomHaber. (2026, Mayıs). Tesla Türkiye şarj ağını büyütüyor. https://otonomhaber.com/2026/05/tesla-turkiye-sarj-agini-buyutuyor/

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (tarihsiz). HIT-30 — Yüksek Teknoloji Yatırım Programı. https://hit30.sanayi.gov.tr/

Sözcü. (2025). Tesla, Türkiye'de 10 şehirde 80 noktada şarj istasyonları kuracak. https://www.sozcu.com.tr/tesla-turkiye-de-10-sehirde-80-noktada-sarj-istasyonlari-kuracak-p193423

Startup Genome. (2026). Istanbul ecosystem. https://startupgenome.com/ecosystems/istanbul

Technopat. (2025). Google ve Turkcell'den 3 milyar dolarlık veri merkezi: Tarih açıklandı. https://www.technopat.net/2025/11/20/google-turkcell-3-milyar-dolar-veri-merkezi/

Technopat. (2026, Temmuz). AWS İstanbul Local Zone Türkiye'de yerel bulut altyapısına yeni bir seçenek getiriyor. https://www.technopat.net/2026/07/09/veriler-artik-turkiyede-kalacak/

Tesla Forum Türkiye. (2026). Mayıs 2026 elektrikli araç satış rakamları açıklandı. https://www.teslaforum.tr/konu/mayis-2026-elektrikli-arac-satis-rakamlari-aciklandi.17183/

Teslarati. (2024). Tesla launches new showroom in Turkey where officials want a factory. https://www.teslarati.com/tesla-instanbul-new-showroom-turkey-officials-factory/

TESAB — Türkiye Elektrik Sanayi Birliği. (2026). Veri merkezleri raporu: Türkiye için veri merkezi üssü olma fırsatı. https://www.enerjibulteni.com/2026/06/17/tesab-veri-merkezleri-raporu-turkiye-icin-veri-merkezi-ussu-olma-firsati/

TRT Haber. (2026). Türkiye veri merkezlerinde 'bölgesel üs' olacak. https://www.trthaber.com/haber/bilim-teknoloji/turkiye-veri-merkezlerinde-bolgesel-us-olacak-949181.html

Turkish Minute. (2025, 20 Kasım). Turkey touts $2 billion Google cloud investment while key environmental details remain undisclosed. https://turkishminute.com/2025/11/20/turkey-touts-2-billion-google-cloud-investment-while-key-environmental-details-remain-undisclosed/

Webrazzi. (2025, 31 Ekim). Uber, Türkiye'de 200 milyon dolarlık teknoloji yatırımı başlatıyor. https://webrazzi.com/2025/10/31/uber-turkiye-de-200-milyon-dolarlik-teknoloji-yatirimi-baslatiyor/

Webrazzi. (2026, 20 Mayıs). AWS Local Zone, İstanbul, Türkiye'de kullanıma sunuldu. https://webrazzi.com/2026/05/20/aws-turkiye-local-zone-kullanima-sunuldu/

Webtekno. (2026). Türkiye'de en çok satılan otomobiller — Haziran 2026. https://www.webtekno.com/turkiye-en-cok-satilan-otomobiller-h219567.html